

ANDREU GOMILA

LA MESURA DE TOTES
LES COSES

Empúries

narrativa

Andreu Gomila
La mesura
de totes les coses

Editorial Empúries

Barcelona

Primera edició: novembre del 2021

© Andreu Gomila, 2021

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Realització Planeta

DIPÒSIT LEGAL: B. 16.619-2021

ISBN: 978-84-18833-12-0

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

ÍNDIX

I. Eva	9
II. Helena	35
III Judit	61
IV. Virgínia.	89
V. Paula.	117
Bonus Track	147
<i>Agraïments, endreces i un homenatge</i>	<i>181</i>

I

EVA

Haviem de tornar a casa. Tu estaves sola. Jo estava sol. Mentre tu estiraves cap a una banda, jo m'arrossegava cap a una altra, encara que les intencions expressades eren inequívokes. Els teus cabells castanys decantats cap a la dreta, el frec de les mans nervioses que cerquen, la propulsió del cos cap endavant, que demana, delerós, esverat, fer una passa més cap a un carrer que no coneix però hi vol anar, la solitud compartida en una nit de primavera, ningú a qui foragitar, ja que havíem quedat sols després d'hores de vagabundejar acompanyats d'amics i coneguts del restaurant del sopar, a la Barceloneta, a bars del mateix barri on havíem estat mil vegades. Dubtava si beure el darrer glop abans d'enfilar el camí de retorn o esperar que fossis tu qui plantegés la proposta, tot i que almenys jo sabia que no necessitava allargar la nit, que m'hauria agradat agafar-te de la mà, valent, i preguntar-te si et venia de gust llevar-te al cap d'unes hores amb mi, amb el sol ixent i tot un dia per assumir la vida a poc a poc. Era un divendres, recordes? No, no, no era el que et penses. Poder compartir el llit amb una dona com tu, sense carícies, potser alguna, sí, era el que més desitjava el meu cos vulgar, magre

i sense estridències. La closca d'una persona invisible a qui havies mirat en el moment de les postres potser per primera vegada. Necessitava tenir-te a prop. Estava parlant d'Auden davant de dues companyes que volien llegir poesia, però que no ensumaven la porta d'entrada i els feia una mandra cosmològica haver-se d'enfrontar a la tria, en una llibreria estant, davant de l'aparador dels que fugen. «Noia que plores a les cantonades, / ¿voldries trobar-te amb el teu amant / que al seu guant el falcó portava / i també els llebrers a l'hora foscant?», els recitava, davant la seva cara de reconciliació, d'espera. Són grans i necessiten l'aixopluc de les paraules per seguir endavant, a banda d'haver-se avorrit massa amb novel·les que no els han deixat res més que adverbis i històries que no es creuen, regals enverinats de Sant Jordi. Cercaven paraules boniques i no haver d'acompanyar durant hores la tristesa de personatges que s'assemblen una mica a mi, ni gaire atrevits ni gaire covards, una mica com l'asfalt, llis, d'un negre que griseja. Llavors m'has preguntat de què coneixia Auden i el poema en què baixa Bristol Street i sent la conversa de dos amants, altres versos que havia recitat. T'he dit que des de sempre, que quan m'acostava als vint anys una bona amiga em va fer llegir Auden i des d'aleshores que en soc un expert, he rigut, potser mentider. El misteri t'ha portat cap a mi, cap a la meua veu, cap al que he après, i t'ha allunyat del meu aspecte anodí, la meua cara de viatger del metro que espera l'arribada de l'última parada des d'un racó. Tu, dona bonica d'ulls transparents, rostre harmònic, a qui

tothom mira de reüll quan et veuen passar. No t'escriuré cap poema. Ni parlaré més de poesia, tot i que podria passar-me la nit regurgitant l'honradesa del teu gest, l'estupidesa de la vida quan no en té prou. Sinó que aniré darrere teu, cap al teu caminar lent i atent a les mirades, d'homes i de dones, quan baixes al meu departament. Ets de la mena de dones que vol ser mirada, esdevenir el centre de gravetat, el punt de fuga, de tot paisatge que trepitja. T'ho mereixes: ets brillant, bonica, però mai no has emprat el teu poder de seducció per avançar. T'he vist en alguna reunió i seus disciplinada, atenta, parles quan has de parlar, escoltes, no rius tota l'estona quan el que mana dispara una ocurrència. Com aquella nit, aquesta nit, en què has parat l'orella verge en sentir la meua veu que pronunciava les paraules més esotèriques de la vetllada, que prometia ser tan ignífuga com sovint. Bé, diuen que una vegada la colla d'habituals va acabar passada de voltes en una orgia que ningú no ha confirmat ni desmentit, rumors que converteixen en llegenda la vida laboral. Però, avui, en l'avui del meu relat cap a tu, tots dos hem coincidit a seguir endavant després de la sobretaula amb alguns companys més que sabien quin camí emprendre per no tornar a casa massa prest. Jo m'hauria quedat a taula hores, ara una mica més de vi, ara un altre cafè, ara una copeta d'anís, mentre tres dones, elles dues i tu, allargaven la conversa perquè desitjaven parlar, aquesta cosa tan simple d'obrir la boca i deixar que les paraules flueixin per mor de l'alcohol i el divendres a la nit. «Posa la mà rere el sòcol de fusta, / que tu ja has

fet la teva part; / troba la navalla i enfonsa-la / en el teu cor fals», acabava el poema d'Auden.

Tot s'acaba. I tu t'has aixecat amb mi quan has posat la teva part del compte, has sortit del restaurant amb mi, has alçat el cap amb mi per comentar la claredat del cel d'abril i m'has preguntat, a mi, si m'havia agradat el menú i, tot seguit, què feia quan no era a la feina. Pots estar treballant deu anys amb algú, colze a colze, i el més segur és que ni sàpigues el nom del seu gos, m'has dit, potser un pèl tòpica, cert. No recordo quan va ser l'última vegada que una dona em va llançar un pensament d'aquesta dimensió. Sí, sí que ho recordo, tot i que va ser fa temps. Tampoc no va acabar bé, no et pensis. La meva història és plena de principis prometedors, de primers versos espantosos, però que s'esllangueixen, perden força, així que avancen cap a una conclusió que no sap concloure. L'endemà al matí, quan em vaig llevar i et vaig veure, de bocaterrosa, l'esquena nua, girada cap a mi, els teus ulls marrons estotjats davall unes pestanyes llargues, les faccions relaxades, com una nena que sap que dorm segura i que, quan desperti, tots els desitjos es realitzaran. Però encara ara no he aconseguit espipellar cap record de les últimes hores d'aquella nit, entre tu i jo entrant al llit, jo arraulint-me al teu costat i la mà que cercava el teu sexe, i aquest moment on t'he contemplat després d'unes hores de son inconscient. Sé que hem caminat amb els quatre companys que no temen la nit profunda, que els hem anat perdent pel camí, entre barres massa llargues, carrers massa amples i sales de discoteca

massa curtes, entre el darrer got d'absenta i el crec de la suor juvenil. Quina hora era? Sé que vàrem arribar a l'Apolo, ebris, que vàrem mirar enrere a veure qui ens seguia, entremaliats, i que ens vàrem trobar sols, que ens vàrem mirar i tu em vares estirar fort del braç cap a l'entrada, per arrossegar-me, a mi, home sense voluntat, només amb ganes de seguir-te on fos. Mentre pujàvem les escales, em vaig dir que faria el que tu volguessis, que seria qui tu volguessis, que aquella nit seria el teu sever seguidor. L'alcohol a poalades ja ho provoca, això, de fer-te creure el que no has estat, un home que decideix ser alguna cosa. Durant uns minuts, tanmateix, et vaig perdre, fugires. Vaig córrer al pis de dalt. Quiet, mort de por, potser amb un plor incipient, vaig escodrinyar la discoteca pam a pam. Duies uns texans ajustats, blaus, i una camisa de màniga curta negra, tapada per un abric prim verd. Hauria estat fàcil localitzar-te de seguida si no haguéssim abandonat capes al guarda-roba. Camisa negra, camisa negra, em deia, cerca una camisa negra. Mirava a dreta i a esquerra, m'aturava en els detalls, en una cua de cavall lligada amb perfecció, un nas prim engalanat amb un pírcing lluent. No et veia. Perquè resseguia els límits de la pista de ball. Mentre feia una diagonal, esmaperdut, em vaig fixar en una dona que es movia a un ritme més lent que els companys de colzes i alens. Eres tu. I vaig córrer cap a tu, per damunt d'algun cap, algun got trencat, algun insult. Cap a tu. En arribar davant teu, em vares somriure, alçares els braços cap a mi i vares decidir agafar-me pel coll i regalar-me cinc minuts la

teva llengua assedegada. Vares agafar la meva mà i la posares entre les teves cames. Vares estrènyer el meu cul mentre amb l'altra extremitat superior acarona- ves el meu cap, a poc a poc, en un ritme dissonant que em va fer embogir. I seguies ballant, no podies parar ni de besar-me, ni de tocar-me, ni de moure els malucs. Tinc set, vares dir. Aquí o a casa? Seguim o marxem? M'havia de decidir i només vaig poder dir convido jo, ahora que em lamentava de no haver-te conduït cap al camí del meu llit solitari. Però allà ens quedàrem, a mercè del tam-tam de la música, hipnotitzats, almenys mitja hora més. Sense dir-nos res, sense tocar-nos, l'un davant de l'altre, com si a l'Apolo, aquest temple de concordances, de simfonies d'amors i d'odis, no hi hagués ningú més. Tu em miraves i jo et mirava, un ull dins un altre ull. Sonava un house antic, de quan tu i jo començàvem a descobrir el món de la pista de ball. De cop, els aguts van pujar el tempo, la intensitat, i tu vares decidir que ja en tenies prou, així que m'estirares del braç i, sense gaire resistència, vaig seguir-te. Sortírem abraçats. Vull que sempre sigui així, val?, em vares dir a la vorera del Paral·lel mentre aturaves un taxi.

De vegades, la vida, totes aquestes hores i tots aquests dies que passem respirant, ens ofereix una oportunitat, l'ocasió de mirar algú a la cara i sentir que faries el que fos per continuar així fins a l'última llambregada. Quan em vares llançar la pregunta abans de pujar al taxi, vaig notar una lleugera pressió al pit en abocar els meus ulls en els teus ulls. Ara et puc dir que vaig témer que em caigués una llàgri-

ma, tòtil de mi. Tota la meva existència de sucamulla esperant la puresa i, pam, te la trobes en un sopar de companys d'empresa organitzat qui sap per què. Un cop de daus no farà equivocar l'atzar.

Com t'he dit, no recordo amb detall tot el que va passar entre l'entrada al taxi i l'endemà al matí. Reconec el tacte de la teva cuixa a la meva mà esquerra, no sé si vares arraulir-te damunt del meu pit, amb el meu nas ensumant els teus cabells. Fa deu dies, et vaig demanar quin xampú utilitzaves, ja que volia recordar-te. Sí, sé que vàrem acabar a casa teva, que jo no vaig protestar, que sortia el sol pel vidre del darrere, que vàrem pujar en ascensor tot i que vius en un primer pis. Vivies? Sé que vàrem anar directes al llit, que m'hi vares empènyer, que vaig intentar llepar-te els mugrons, que vaig esmunyir la meva mà per dins les calces sense gaire traça, que em vares acaronar les temples, que em vaig adormir de cop, com tu, i que em vaig llevar mig vestit. És això, l'amor pur? Desitjar-se, voler-se, somiar-se, gaudir de ser-hi? És fàcil dir-te això, just ara. Aquell matí, el primer matí de les nostres vides, només vàrem parlar de la solitud. Tu em vares dir que et senties sola. Jo vaig assentir. La teva alegria perenne es va esvaïr de la teva cara, per adoptar un rictus seriós, taciturn, fins i tot fosc. Sovint ni tan sols em ve de gust anar a fer el cafè amb les amigues. Ha corregut, tant, el temps. Ja no soc tan jove, però tampoc no soc vella i vull viure, encara que sigui vella, t'embarbussaves, somreies. Aleshores, em vares demanar si havíem fet l'amor, que no ho recordaves i que t'hauria disgustat no tenir me-

mòria del primer punt àlgid de la nostra relació. Et vaig respondre que no, que creia que ho havíem intentat, però que l'alcohol, la son, l'èxtasi que cau, ens havien portat al somni. I tot seguit m'explicares que feia dos anys que havies trencat una relació, encara que, a diferència de mi, d'aleshores ençà havies despertat molts matins devora d'un pit recent, un aixopluc nou. Honesta, amb la llengua pastosa d'hores sense beure i un lleu mal de cap, em vares dir que t'ho estaves passant bé, que estaves gaudint del moviment dels cossos, de l'olor de suor, de les veus agitats, de la diversitat del món. Jo vaig abaixar el cap. I tu m'acaronares la barbata, amb una mà, em besares una galta, com qui consola un nen que no sap arrencar a plorar. Sabia, tanmateix, que havia succeït alguna cosa, que a tots aquells ulls, aquells braços, aquells pits, no els devies explicar la mateixa història de recerca. A tu, a tu, crec que t'estimo ja, em digueres. Llavors, et vares estirar panxa enlaire, nua, i vares conduir els meus llavis cap al teu cony palpitant. Vaig llepar-te, vaig paladejar-te, vaig xuclar-te, mentre gemegaves, mentre pronunciaves el meu nom, a poc a poc, d'entrada, amb més volum després, fins al crit homèric final. Jo també em vaig escórrer. Vàrem dormir mitja hora. En silenci, et vares posar damunt meu i introduïres el meu sexe dins el teu, no del tot desperta, amb el mestratge de qui coneix els orificis insondables. Vàrem bregar vint minuts en el teu ring incandescent, a càmera lenta, com si els actes del present estiguessin estotjant-se segon a segon dins la memòria del cos. Recordo cada moment ínfim d'aque-

lla rebregada, la teva cara quan em miraves plena de desig, les teves mans subjectant els meus canells, els porus de les teves cuixes eriçats en un calfred constant. Vint minuts de lluita líquida, com un riu que cau per una cascada i després continua el seu curs. És això, l'amor?

T'he de dir una cosa, vares mussitar. Tots dos, mecànics, ens vàrem tapar fins al coll, protegits, ara sí, de l'aiguat que podia venir. De vegades, el cos, l'instint, parla amb més franquesa que la boca. No hi ha res perfecte, saps?, vares continuar. I a la meva vida, tot ve acompanyat de la calamitat. Et seré franca: me'n vaig a Xile d'aquí a deu dies. I jo que creia, un minut abans, que ara començava la resta de la meva vida, que hi hauria un abans i un després, que res no seria igual. Frases fetes, absurdes, que cal evitar tot-hora, ja que a la mínima et deixen estabornit, KO. No era capaç de dir res, així que vaig aclucar els ulls i els vaig tancar, fort, amb l'objectiu d'esborrar l'últim instant, quan tu em deies que series sincera i que m'havies de deixar. Tu, Eva, la primera dona, també aclaparada, qui sap si una mica conscient de la bomba que havies deixat caure des del teu zepelí gràcil, tampoc no vares gosar manifestar-te de veu, però sí d'expressió, ja que una llàgrima va lliscar-te fins a l'orella. Dins el meu cap, vivia l'impuls d'agafar-ho tot d'una revolada i tocar el dos. Pobre de mi. Però hi havia alguna cosa que em deia que em quedés allà, quiet, sense obrir la boca. Tanta vida fracassada, tants intents executats debades, em deien que havia de mantenir la serenor. No te n'hi aniràs per sempre,

oi?, vaig aconseguir preguntar. Aleshores, amb un fil de veu, em vares explicar que el projecte que havies acceptat tenia una durada de vint-i-quatre mesos i que havies pactat dos viatges l'any a casa. Sé que vull passar amb tu la resta dels meus dies, vares afegir, però no vull encadenar-te a una relació a distància, a deixar la teva vida en espera tot aquest temps que seré fora. Res no és perfecte, no. Tu tampoc no vols encadenar-te, oi?, vaig replicar. Em preguntaves per una vida que no tenia, per una vida plena d'esdeveniments inexcusables que no existia. Estimaves la llibertat, poder fer i desfer, disposar de l'oportunitat d'enamorar-te, d'experimentar amb el cos, d'expandir la teva memòria, de jugar amb el destí. I no ens coneixíem prou per apostar-ho tot a una nit. Tanmateix, viure és això, una acció de risc, cosa que jo havia assumit amb els punys. Vull ser teu, ara, d'aquí a dos anys i sempre, vaig dir-te. M'abraçares i repetires tres cops jo també. Jo també. Jo també. Havia pronunciat l'adverbi maleït, el que no es pot verbalitzar. I ara, quan escric això, me n'adono de la seva futilitat, de la seva fungibilitat. Fem un pacte, vares dir, tenim gairebé dues setmanes per refermar el nostre compromís. Estic disposada, fins i tot, a casar-me, que un anell em marqui. No cal, vaig respondre't, ets i continuaràs sent lliure. Vull que les nostres hores siguin com les que hem viscut plegats fins ara, entre la disbauxa etílica i la consciència de l'amor. No ens lligarem. Serem com som, com hem estat fins ara.

En quinze hores es pot definir el futur d'una persona? En un minut, potser? Vàrem decidir que m'ins-

tal·laria a casa teva aquests deu dies, que em faries lloc a l'armari, que podria col·locar el meu raspall de dents al teu lavabo, que aprendríem a conèixer-nos, que seríem dos, que seríem un. Que, almenys jo, abandonaria la solitud, sense forçar-la massa. Et vaig explicar la meva rutina, aquella no-vida: llevar-me d'hora per llegir, anar a la feina, tornar a casa i seguir llegint. Tots aquells llibres havien estat el refugi, el testimoni de la meva existència. M'encantava sobreviure així. Sí, de tant en tant participava en algun acte social, sovint relacionat amb el món laboral, que si conferències, cursos, simposis, però també clubs de lectura i visites guiades a museus. Havia deixat d'anar al cine i al teatre perquè no tenia ningú amb qui acudir-hi. Tot i que vaig adonar-me que abans m'encantava. Si no tenia ningú amb qui parlar abans o després de la funció, era com si no hagués vist res. Res no quedava en la memòria, no hi havia cap testimoni que pogués corroborar la meva presència aquí o allà. I no et fa por tanta solitud?, em vares preguntar. Havia de respondre pel principi de tot. Aleshores vaig parlar.

Em vaig enamorar d'una noia que no va saber mai del cert tot el que sentia per ella. Ens vàrem conèixer un estiu lluny de casa i ens vàrem tornar a veure a la tardor, quan el curs universitari començava. Ella, na Paula, tenia xicot i jo era una ànima en pena que cercava algú a qui seguir la mirada. Em va encisar. I la vaig seguir. Ens férem amics. Molt amics. Passàvem els dies junts modelant el futur, apamant el present. L'acompanyava a festes, dormíem a la ma-

teixa habitació. Li trucava. Em trucava. Li vaig dedicar tots els anys de la universitat. Devot. Fidel fins a les últimes conseqüències. Un dia ens besàrem, amb ganes de besar-nos. L'endemà, però, tot va continuar igual. Mai no li vaig confessar que l'estimava. Vaig engegar alguna relació que no va prosperar perquè qualsevol dona era una grollera imitació, una cosa menor, insignificant davant de la seva magnificència. La venerava com s'adora un déu pagà, oferint-me tot. Ella parlava i jo l'escoltava, badoc. Ella xerrava i jo callava, esbalaït. Mai no li vaig manifestar tota la passió que sentia per ella. I me'n vaig anar. Vaig decidir fugir abans que la vida ens passés per sobre. He de reconèixer que fins a l'últim moment vaig esperar que em digués no marxis, queda't amb mi, ja que jo era incapaç de dir-li vine, vine amb mi. De cop, vaig oblidar aquells per sempre pronunciats davant de postes de sol irrepetibles. Aquest adverbí matador que tu i jo vàrem gosar fer servir. Incauts, irresponsables. Voldria dir-te que abandonessis els teus plans, tot i que sé que no puc fer-ho, perquè no soc garantia de res i, de vegades, cal que el temps posi les coses a lloc. Ves-te'n, però no m'abandonis.

Em vares escoltar sense perdre de vista els meus ulls, amatent, sincera. Encara l'estimes?, em vares preguntar. Sí, vaig dir. I per què no la busques?, continuares. Perquè em fa por tornar-la a veure i adonar-me de la meva estupidesa, perquè prefereixo sostenir la incondicionalitat a un ideal, a allò que vàrem ser, a allò que no vàrem esdevenir. Ara sé que la meva passió era forassenyada, insana, que no pots viure al

costat d'algú que t'idolatra. Ella va fer bé traçant una ratlla entre tots dos.

Voldràs tenir un fill amb mi?, em vares preguntar. Potser és massa aviat, oi?, vaig respondre. Mai no és d'hora si el desig és legítim, digueres. I vares afegir: mai no he pensat a tenir fills perquè la vida no m'hi havia portat, tot i que t'he de dir que és una porta que he deixat sense tancar. Soc una dona i la maternitat és una possibilitat que viu dins meu. Visquem-la, la vida, i no neguem res, vaig dir-te. Si vols que engendrem un fill, ho farem, perquè jo també ho voldré. Una altra promesa, un altre sempre. I encara érem dins el llit, encara gaudíem del nostre primer dia. Tenir un fill és una manera de perpetuar-se, pensava, de perllongar el dolor, els mals atàvics de la família, els teus defectes, de contribuir a la supervivència d'un món malalt. Però també és l'expressió més sincera de l'amor entre dues persones que volen construir una llar que s'allargui fins a l'últim cataclisme, una manera de col·locar un maó al dic que frena les hores, de crear un oasi de felicitat enmig de tanta tristesa. Pots tenir un fill si no creus en la felicitat?, em preguntava. Parlava sol, un soliloqui enmig d'una conversa, com ara que parlo amb tu i no hi ets i parlo amb mi, que hi soc sense ser-hi del tot.

Els records són distància, va escriure un poeta. I la durada és l'aventura d'un any després de l'altre, l'aventura de la quotidianitat, va dir un altre. Varen ser només deu dies, deu dies de forjar una quotidianitat que naixia del no-res. Dues-centes quaranta hores, més o menys, gràcies a les quals puc dir que he

viscut. Res no va ser perfecte, cert, i algun cop vàrem discutir-nos, perquè tu anaves contra rellotge i jo intentava engendrar la ficció d'una vida en comú que tenia data de caducitat coneguda, encara que llavors no ho sabés. Em recordo a la cuina, ben endiumenjat davant d'uns rigatoni a la puttanesca, mentre tu ballaves com una papallona al meu voltant. Era l'últim cap de setmana de les nostres vides i jo et volia meravellar, treure el millor de mi, perquè, un cop lluny de mi, no se't despertessin els dubtes sobre si jo podia ser el millor company de la història. Tu només volies fer l'amor, cardar, ras i curt, per endur-te la meua olor fins a l'altra banda del món. No volies perdre el temps a la cuina, tallant olives negres, espipellant anxoves, minutant el bull de la pasta. Jo m'havia concentrat en les aromes i tu buscaves marro, com cada hora que passàvem plegats. Em vaig decantar i t'empipares. No et vull perquè em cuinis, tinc prou diners per menjar take away tota la vida, cridares, amb les calces a l'altura dels turmells. I vaig sentir l'esclafit de la porta de l'habitació. Vaig quedar mut, però vaig decidir acabar el plat i, tot d'una, entrar nu al llit, sense demanar permís. Et feies l'adormida, ajaguda de costat, cara a la paret. Em vaig acostar a tu, també sense roba, m'agafares la mà i em vares dir toca'm. No volies que et penetrés. Estaves enrabiada. Saps? No m'agrada que em duguin la contrària quan es tracta de follar. Saps? Vaig deixar el meu anterior nòvio perquè estimava més la feina, la seva carrera, que deia ell, que a mi. Sense deixar que acabés la frase, m'hi vaig posar damunt, li vaig llepar un mu-

gró i vaig investir-la. M'agrada quan parles així, vares xiuxiuejar-me a l'orella. Aquella força de voluntat era nova per a mi, això de decidir tirar endavant una acció i realitzar-la, sense cogitacions, sense embolics, sense paraules. Era una persona nova. O potser era que sovint necessites un mirall on contemplar-te, passar un bon dia i no trobar-te la mateixa cara constant, la teva, fixar-te en l'arc de les celles, una piga a la galta, el tall del pantaló que t'afavoreix. No sé. Mirar-te amb ganes de seguir vivint, confiar en tu mateix. Et cansaràs de mi?, vaig preguntar-te. I vares dir-me que feia dos anys que cuidaves un gerani de flors blanques al balcó, que mai abans no havies tingut sort amb les flors, abocades a marcir-se, però que aquell gerani continuava allà, que era el mateix gerani petit que havies comprat un dissabte a la tarda, durant el primer mes de vida solitària. Vares assegurar-me que t'encantava mirar-lo, veure com s'apagava a l'hivern, com renaixia esponent a la primavera, com resistia l'estiu, com es buidava a la tardor. Que sempre era el mateix gerani i que era preciós, com s'anava fent gran, com rebutjava les plagues, com acoloria els teus dematins. Sabies que un dia l'hauries de trasplantar, o podar, que no sabies com fer-ho, però que n'aprendries. I que el voldries tota la vida. Aleshores, em vares besar, un bes breu i franc, que vaig rebre amb els ulls clucs. Dinem?, vares dir. I dinàrem.

Aquell dissabte a la tarda, tan proper, tan llunyà, un record, vàrem baixar al carrer, a passejar pel barri. M'agafares de la mà, els teus dits entrellaçats en-

tre els meus dits. Engronsaves el braç, com un infant, contenta de caminar devora meu. No teníem cap destí, només seguir parlant, viure'ns de prop. El paisatge era ple de cares que ens ignoraven, cadascuna d'elles capficada en el seu univers particular. Mons individuals que es freguen sense arribar a col·lidir, cotxes que circulen per l'autopista esdevinguda línia temporal del ser-aquí. Nosaltres, nosaltres dos, conduïem pel carril de la dreta sense parar esment en res que anés més enllà de la nostra bombolla. Dies més tard, quan ja havia passat tot, un veí em va comentar que m'havia vist de la mà d'una noia, dies enrere, al carrer, en un dels molts trànsits que havíem fet d'una casa a l'altra. Somreia i no vaig saber què dir-li. Degué pensar que soc un maleducat, però no tenia ganes de donar explicacions, tot i que ara me n'adono que és l'única persona que pot demostrar la teva existència. Un dia em vares dir que escoltaves música tota l'estona, afirmares, coll dreçat cap a mi, mà agafada a la meva mà, i fins ara no m'has posat la teva playlist. Aquell un dia semblava que es referia a feia dos mesos o una cosa així, però volia dir dijous o dimarts d'aquella mateixa setmana. Tinc por de fer-te por, vaig dir-te. I vaig començar a taral·lejar una estrofa. Recordo quina era, perquè fa hores que no me la puc treure del cap: «Quand on n'a que l'amour / Pour meubler de merveilles / Et couvrir de soleil / La laideur des faubourgs». Em va assaltar de cop, perquè aquell passeig lent per les voreres del barri era talment això. Em vares preguntar qui l'havia escrita i jo et vaig respondre que era «Quand on n'a que

l'amour», de Jacques Brel. No et podies creure que un home de la meva edat pogués escoltar encara la veu d'un home de quan la tele era en blanc i negre. Confessares que tota aquella música francesa dels anys seixanta et semblava una cosa rònega a la qual no pagava la pena acostar-se. Mentre caminàvem, et vaig traduir la lletra de la cançó, sense cantar-la, tot traient-li de sobre dècades de caspa. Em vares fer-te prometre que et guardaria una playlist amb tots els hits de la meva vida, per al viatge. Jo vaig dir-te que et gravaria una cinta, com abans, que havia recuperat un walkman antic, perdut al fons d'un calaix, i que te la lliuraria com a penyora. Vàrem començar a xerrar dels grups que t'agradaven quan creixies, de Nirvana, de Radiohead, de Guns N'Roses, de Pavement, de Sonic Youth, mentre jo replicava amb Antònia Font, Adrià Puntí, Mishima, Standstill i, per què no, Ja T'ho Diré. I si tot va bé? I si tot va bé així?, vaig entonar per mirar de justificar la tria del moment. Però vàrem callar, com si sabéssim que estàvem projectant una tragèdia, la teva marxa al cap de dos dies, un punt seguit, pensàvem. Un punt seguit quan el que volíem, el que pretenia, era continuar l'enumeració infinita de les virtuts de la vida. No anhelava un maleït punt. Vàrem romandre callats deu minuts, sense deixar-nos anar les mans, a fi de fixar el moment. Es pot fer, això? Els records són distància, sí, i alhora són ficció. Encara ara puc enumerar les tres pigues, només tres, que et solquen la cara, puc mesurar la llargària de les teves pestanyes, puc gosar comptar les clivelles dels teus llavis, puc traçar amb un compàs el diàmetre

exacte del teu iris. Podré fer-ho sempre, això? Quan apareixerà o fugirà una piga? Quan canviarà el color del teu rostre? Els records són distància, sí, i un punyal al cor que ens fa adonar que una part de nosaltres no hi és.

Quan érem a baix de casa teva, vaig dir-te que anava corrents al meu pis a cercar el walkman. D'acord, contestares. Era impossible enregistrar un casset en menys de dues hores i, jo tampoc, no podia permetre'm el luxe de tudar el temps. Així que vaig tornar al bagul on havia localitzat el dispositiu a provar sort, a la recerca d'una cinta recopilatòria de la meva adolescència, alguna andròmina musical que encara aguantés certa dignitat. Era allà, un casset transparent TDK de noranta minuts que ni tan sols havia gravat jo, sinó un company de classe de segon de BUP amb tot allò que estava de moda el 1993, quan les guitarres sorolloses van guanyar la partida del mainstream. No era meu, però era com si ho fos. No duia la meva lletra, però sí la meva empremta. M'havia educat amb aquelles cançons: Red Hot Chili Peppers, Metallica, Alice in Chains, Soundgarden, Dinosaur Jr. i, curiosament, «Tears in heaven». No la recordava, allà. No tenia temps de fer-me l'exquisit. No vaig dubtar a posar-me el casset dins la butxaca abans de sortir corrents de casa per tornar a tu. No vaig oblidar-me el walkman.

Avui fa tot just deu dies, els mateixos que vàrem passar plegats, que vaig rebre una trucada en la qual m'anunciaven que tenien una cosa per a mi, que disposaven de la meva adreça, que volien saber si era correcta. Jo ja era a casa. Era de nit i t'enyorava.

Estava davant de l'ordinador, com ara, tot esperant la teva trucada. Abans de partir, vàrem acordar que em telefonaries cada dos dies, més o menys. No eres tu, sinó una veu anònima, pausada en excés, com un robot que mesura cadascuna de les paraules que ha de dir, que m'anunciava que era el primer de la teva llista al mòbil. La veu va pronunciar el meu nom i em va preguntar si era el teu marit, cosa que em va fer returar, titubejar, tot i que vaig aconseguir emetre un sí sec, provinent de l'estèrnum. La veu, aquella veu de dona jove, em va dir que havies mort aquell matí, hora de Santiago, atropellada per un cotxe mentre anaves en bici a la feina. S'havia saltat un semàfor a tota velocitat i t'havia envestit, percutida cap al cel blau de Sud-amèrica, per després caure en picat cap a l'asfalt negre de qualsevol ciutat. Punt final. Duies un walkman vell Panasonic amb una cinta a dins on estava escrit el meu nom, em digué la veu llunyana, etèria, que em va assegurar que l'ambaixada i la teva empresa, la meua empresa, s'encarregaria de repatriar el cos, que no m'havia de preocupar de res. Que havien parlat amb els teus pares, que el teu cos arribaria d'aquí a tres o quatre dies, a tot estirar, que l'empresa contractaria un advocat i presentaria una denúncia contra el conductor. La veu va dir ho sento. I jo vaig restar mut. Així com callen els poetes quan els mots s'esgoten, quan res no pot descriure la vida, quan perds el fervor, el guspireig que et provoquen els adjectius en trobar el seu lloc.

Quan vaig ser a casa teva, aquell dissabte, aquell

últim dissabte, et vaig trobar dins la cuina, enllestint el sopar. No vares fer-li gaire cas, al walkman i a la cinta. Estaves bullint patata i mongeta, mentre una orada es torrava a la planxa. Penúltim sopar d'hospital, riguérem. A taula, vàrem callar, però els nostres ulls parlaven per tu, per mi. Somreies, amb el pijama posat, una samarreta ampla i uns pantalons d'estrelles. Què et fa gràcia?, et vaig preguntar sense escarafalls. Fa una setmana i poc que vivim plegats, vares respondre, i sembla que faci una dècada. I m'agrada aquesta familiaritat que hem aconseguit en tan poc temps. L'únic que podia fer era tornar-te el somriure i assentir. Mentre escurava, vares començar a preparar la bossa per al viatge. Vares dir-me que hi estaries una estona i que, si volia, podia escapolar-me dins el teu estudi i agafar un llibre, cosa que vaig fer de grat. Era l'estudi d'una nena aplicada, tot ben classificat, amb dues estanteries plenes de volums endreçats per colors. En un racó hi havia un exemplar prim de Vicent Andrés Estellés, *Llibre de meravelles*. No vaig dubtar a l'hora de treure'l del seu lloc. Em va sobtar trobar aquell títol, justament allà. Però no vaig fer preguntes. Em vaig asseure a la butaca de l'estudi i vaig obrir-lo. Sabia que hi trobaria «Els amants», poema que coneixia des de temps immemorials, tot i que no l'havia llegit en les circumstàncies en què em trobava. Allò era durada, un poema sobre la durada. De cop, em va envair la basarda, una por femoral. Amb el llibre a les mans, vaig sortir cap a tu per omplir-te de petons, de besos i abraços. No havien passat ni anys ni moltes coses. Només dos cossos que es neces-

siten i es troben. Tu feies la maleta i jo pensava que tampoc no enteníem l'amor com un costum amable, enyorats de la terra, sinó com una esgarrapada que fa sang i cou, com el tors nafrat després d'una victòria èpica. No et deixava seguir. Volia arrossegar-te cap al meu huracà. Quan el vent va amainar, estirats panxa enlaire, vares entrellucar el volum. Tu em deixes el walkman i jo et regalo aquest llibre, vares dir-me. Jo et vaig contestar que ja el tenia i que, quan visquéssim plegats, els tindríem repetits, que no podria tornar a llegir «Els amants» sense pensar en tu. I ara, just ara quan t'escric, quan m'adreço a tu sabent que no hi ets, que no hi seràs més, que no podré tornar a llegir el poema d'Estellés, veig el meu error, perquè el teu llibre es va quedar a casa teva. I aquí, al meu voltant, dins aquesta llar que vessa dol, tristesa, no hi ha res que em recordi a tu. No hi ha durada, sinó distància. Vaig rebre un walkman que era meu, dins del qual hi havia una cinta que no vaig gravar-te jo, i que vaig decidir llançar dins el teu sepulcre. Has desaparegut del tot i només aquell veí sap que vares existir com a dona que estrenyia la meva mà pel carrer atapeït, un dissabte horabaixa. Aquests darrers deu dies, he arribat a pensar que no hi has estat mai, al meu costat, que tot això que he escrit, tot el que he rumiat, totes les imatges de tu que encara guardo al cap, són fruit del deliri, del meu deliri. No tinc res teu, només el que estotja la memòria. El migdia del teu funeral, abans de l'ofici, se'm va acostar ta mare per preguntar-me si jo era l'home amb qui tu havies passat els teus últims dies a Barce-

lona. Vaig respondre les seves preguntes i, al final, em va convidar a dinar a casa seva. No hi he anat, encara. No crec que ho arribi a fer. Quan va venir a mi i va pronunciar el meu nom, penso, podria haver-li mentit, fer-me passar per qui no era. Ser un altre. Ta mare sap que vaig existir, que vàrem ser nosaltres, però ho sap com una cosa que, suposo, li vares explicar, ja que no ho va veure. Jo podria haver estat un altre. I només conservo el petit obituari, amb una foto teva en blanc i negre impresa a la portada, que vaig agafar d'esma a l'entrada del tanatori. Un record que vares morir entaforat al calaix de la tauleta de nit, destinat a perdre's en el proper trasllat, així com desapareixen les coses que no creiem importants de la vida.

I el diumenge va arribar. En llevar-nos, amb la teva maleta que ens esguardava des del fons fosc de la teva habitació, em vares dir que volies fer l'amor, ara i tota l'estona. Vaig acomplir el teu desig amb perseverança. Després, decidírem fer un tomb pel mercat de Sant Antoni enmig de desconeguts. Vàrem mirar llibres vells, revistes pornogràfiques, vinils ratllats i nens canviant cromos. De petita, el meu pare em donava mil peles per gastar-los en el que volgués, un diumenge al mes, com un ritual, vares explicar-me. Hi veníem ell i jo sols. Quan havíem fet la volta, ens assèiem a beure alguna cosa. Xerrava jo i ell m'escoltava. De tornada a casa, compràvem flors. Aleshores, em vares demanar que cuidés el teu gerani de flors blanques, que me l'emportés a casa meva. Tampoc no el tinc. Durant els dies posteriors a la

teva marxa, vaig anar ajornant la visita a casa teva. El dia del teu funeral, li vaig demanar a ta mare per les teves flors i ella em va dir que estaven totes mortes, fins i tot el gerani blanc del qual tant els parlaves. Varen ser les últimes paraules que ens vàrem adreçar. Aquest matí, n'he comprat un i l'he col·locat al balcó de casa. No és el teu, ho sé, però ho arribarà a ser. També sé que he de continuar vivint, que et buscaré en els ulls dels altres fins que pugui localitzar-te. Encara que sembli mentida, tinc ganes d'anar al cine, de tornar a l'Apolo, de recuperar els amics perduts i sortir a sopar de tant en tant. De trobar recer en la mirada d'una altra per explicar-li qui vares ser. Potser la immortalitat és això, un rostre, un gest, unes paraules que perviuen més enllà de nosaltres mateixos. No tinc res teu, però et tinc tota. Sé que la nit no serà mai més nostra, que mai més no arribarem a casa ebris de nosaltres i frustrarem el sexe per mor del cansament del dia. Sé que vares ser i que m'estimares, que no fa gaire del principi de la nostra història, del principi i del final. Ara ets aquí, en aquestes línies, en els records que conservo de tu, de nosaltres dos, fins i tot de quan no sopàvem a casa teva patata i mongeta i peix a la planxa. Quan te'n vares anar, et vaig prometre que no m'oblidaria de tu amb un somriure a la cara.